

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över Förslag om sänkt ersättningsnivå för expertskatt

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Sedan den 6 maj 2024 gäller förordning (2024:183) om konsekvensutredningar. Promemorian i detta ärende har remitterats till Regelrådet före den 6 maj 2024, varför Regelrådet har utgått från förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning i sin granskning.

Innehållet i förslaget

Den remitterade promemorian innehåller förslag till ändring i 11 kap. 22 § inkomstskattelagen (1999:1229), den så kallade beloppsregeln. Enligt gällande regelverk ska experter, forskare och andra nyckelpersoner inte ta upp sådan del av lön, arvode eller liknande ersättning eller förmån och sådana ersättningar för utgifter som avses i 23 §, om arbetet avser

1. specialistuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet,
2. kvalificerade forsknings- eller utvecklingsuppgifter med sådan inriktning eller på sådan kompetensnivå att det innebär betydande svårigheter att rekrytera inom landet, eller
3. företagsledande uppgifter eller andra uppgifter som medför en nyckelposition i ett företag.

Ovan gäller bara om

- arbetsgivaren hör hemma i Sverige eller är ett utländskt företag med fast driftställe i Sverige,
- arbetstagaren inte är svensk medborgare,
- arbetstagaren inte varit bosatt eller stadigvarande vistats i Sverige någon gång under de fem kalenderår som föregått det kalenderår då arbetet påbörjas, och
- vistelsen i Sverige är avsedd att vara högst sju år.

Enligt nu gällande regelverk gäller att vid tillämpning av ovan ska villkoren anses uppfyllda för en arbetstagare, om lön och annan ersättning för arbetet i Sverige per månad överstiger två prisbasbelopp för det kalenderår då arbetet påbörjas. I promemorian föreslås att detta ska ändras till ett och ett halvt prisbasbelopp.

Författningsändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2025 och ska tillämpas för första gången på arbete i Sverige som påbörjas efter den 31 december 2024.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I promemorian anges att i den sakpolitiska överenskommelsen mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna (Tidöavtalet) redovisas ett antal reformambitioner på skatteområdet som ska förverkligas under mandatperioden. Tidpunkten för när de olika reformerna ska genomföras är beroende av kommande bedömningar av det ekonomiska läget, reformutrymmet och finansieringsbehovet. När regeringen tillträdde inleddes arbetet med de olika reformerna, därutöver har ett antal andra skattefrågor aktualiserats på olika politiska områden. Inför budgetpropositionen för 2025 anges det vara angeläget att skatteförslagen kan förberedas genom remittering. För att möjliggöra en samlad behandling av skatteförslag med budgeteffekter remitteras därför promemorian från Finansdepartementet.

I avsnitt 4 i promemorian finns skälen för promemorians förslag – att ersättningsnivån i den så kallade beloppsregeln bör sänkas. I konsekvensutredningen anges att förslaget syftar till att göra det enklare för svenska företag att rekrytera utländska experter. Att sänka ersättningsnivån i beloppsregeln i de svenska expertskattereglerna till en mer internationellt konkurrenskraftig nivå bedöms vara ett lämpligt sätt att uppnå detta.

Regelrådet finner att beskrivningen av bakgrund och syfte med förslaget är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen anges att givet syftet med förslaget bedöms inga alternativa lösningar vara relevanta. Skulle regleringen inte komma till stånd uteblir de effekter som man önskar uppnå.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Syftet med förslaget anges vara att göra det enklare för svenska företag att rekrytera utländska experter. Regelrådet kan konstatera att skattenivåer är en faktor att konkurrera med – men frågan om att attrahera och behålla internationell nyckelkompetens är mångfacetterad och innehåller fler aspekter än så. För att belysa bredden i frågan hade det varit önskvärt om förslagsställaren åtminstone nämnt något om detta. För det nu remitterade förslaget kan den beskrivning som finns godtas.

Regelrådet finner att beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om någon reglering inte kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen anges att förslaget bedöms vara förenligt med EU-rätten.

I promemorian finns det en jämförelse med andra EU-länder. Det anges att bland annat Danmark och Finland har expertskatteregler som till viss del liknar den svenska regeln. Det görs även en jämförelse med Belgien. Förslagsställaren konstaterar att exempelvis Belgien och Finland har ersättningsnivåer i sina beloppsregler som ligger under den nuvarande nivån i Sverige (1,2 – 1,3 prisbasbelopp i nämnda länder, i jämförelse med 2 i Sverige). Det anges att en sänkning av ersättningsnivån i den svenska beloppsregeln skulle göra reglerna mer konkurrenskraftiga i ett internationellt perspektiv. En ersättningsnivå på ett och ett halvt prisbasbelopp skulle motsvara en ersättningsnivå på 88 500 kronor år 2025. Det bedöms, med beaktande av nivåerna i exempelvis Belgien och Finland, vara en lämplig nivå.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regelrådet har inte funnit några skäl till att ifrågasätta förslagsställarens bedömning i denna del. Enligt Regelrådet är det särskilt värdefull information med den komparativa utblicken som förslagsställaren gör, för att belysa hur regelverken ser ut i andra jämförbara EU-länder.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I promemorian anges att det är viktigt att de svenska expertskattereglerna är konkurrenskraftiga. En sänkning av ersättningsnivån i beloppsregeln bedöms kunna stärka Sveriges internationella konkurrenskraft och det är angeläget att en sådan sänkning träder i kraft så snart som möjligt. Lagändringen bör därför träda i kraft den 1 januari 2025 och tillämpas första gången på arbete i Sverige som påbörjas efter den 31 december 2024. Vidare anges att Forskarskattenämnden och Skatteverket kan behöva ändra informationsmaterial till följd av förslaget. Förslaget bedöms inte kräva några särskilda informationsinsatser utöver det.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskild hänsyn behöver tas till tidpunkt för ikraftträdande, liksom behovet av speciella informationsinsatser, är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen anges att storleken på de företag som anställt personer som omfattades av expertskatten, samt antalet företag, inte framgår av tillgängliga uppgifter. Givet hur reglerna för expertskatten ser ut är det rimligt att anta att det är vanligare att relativt större företag berörs av regelförändringen än mindre företag. Det anges att enligt uppgifter från Skatteverket omfattades cirka 3 900 personer av skattelättnaden år 2023. Det är därmed rimligt att anta att upp till 3 900 företag, men sannolikt betydligt färre, berörs av expertskattereglerna i dagsläget.

Gällande bransch framgår av promemorian att förslaget påverkar utländska experter och nyckelpersoner. Det kan omfatta experter, forskare och andra specialister i offentlig verksamhet exempelvis vid sjukhus, universitet och högskolor samt andra myndigheter.

Regelrådet vill i denna del framföra följande. Regleringen påverkar den enskilde arbetstagaren i ett första led, och företagen i nästa led – utifrån att det främjar kompetensförsörjningen för dessa. Regelrådet har därför förståelse för att beskrivningen av berörda företag är något övergripande i ett ärende som det nu remitterade. Beskrivningen av berörda företag utifrån antal och storlek kan godtas.

Gällande beskrivningen av berörda företag utifrån bransch går det att förstå av promemorian i stort att det är fråga om nyckelpersoner och specialister. Det framgår också att vissa av dessa är anställda inom offentlig verksamhet. Det hade varit värdefullt om de branscher som är mer representerade än andra hade angetts, även om det hade varit mer av en kvalificerad gissning. Regelrådet kan konstatera att i promemorian Förslag om utvidgad tidsgräns för expertskatt inför budgetpropositionen 2024 beskrevs berörda branscher på ett mer detaljerat sätt.¹ Det borde därför ha varit möjligt för förslagsställaren att exemplifiera närmare även för det nu remitterade förslaget. Avsaknaden av en sådan beskrivning medför att konsekvensutredningen är ofullständig i denna del.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån antal och storlek är godtagbar.

Regelrådet finner att beskrivningen av berörda företag utifrån bransch är bristfällig.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Regelrådet har inte kunnat utläsa en beskrivning av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader. En administrativ kostnad uppstår när företag behöver upprätta, lagra eller överföra information till en myndighet. Mot bakgrund av förslagets karaktär, som primärt påverkar den enskilde anställdes skattenivå, har Regelrådet svårt att se att sådana kostnader kommer att uppstå för företag till följd av förslaget. Det hade varit önskvärt om förslagsställaren angett detta. En utelämnad beskrivning kan dock godtas i detta ärende.

Regelrådet finner att en utelämnad beskrivning av förslagets påverkan på berörda företags administrativa kostnader i detta ärende är godtagbar.

Andra kostnader och verksamhet

Regelrådet kan konstatera att den direkta påverkan av förslaget gäller den enskilde arbetstagarens skattesats. Det får även en påverkan på arbetsgivarnas kostnader för socialavgifter, liksom företagens möjligheter att rekrytera och behålla sådana arbetstagare.

I konsekvensutredningen anges följande gällande förslagets offentligfinansiella effekter, samt effekter som den sänkta skatten får för den enskilde arbetstagaren. Det saknas uppgifter om hur många fler personer som kan komma att omfattas av expertskattereglerna vid sänkt ersättningsnivå i beloppsregeln. Förslagsställaren gör en uppskattning genom att jämföra inkomstfördelningen hos de som med nuvarande regelverk omfattas av expertskattereglerna och övriga inkomstagare.² Den varaktiga offentligfinansiella effekten uppskattas till -500 miljoner kronor. Full kostnad uppstår från sjunde året. För år 2025 beräknas den offentligfinansiella effekten av förslaget till -70 miljoner kronor, 2026 till -140 miljoner kronor och 2027 till -210 miljoner kronor. Gällande effekterna för enskilda anges att fler personer än idag kommer att beviljas skattelättnad. Om den genomsnittliga inkomsten för de tillkommande personerna är 1,75 prisbasbelopp, eller drygt 100 000 kronor per månad, innebär det att cirka

¹ Regelrådet yttrade sig över remissen vid sammanträde den 28 juni 2023, se ärende med diarienummer RR 2023-109, [Yttrande över Förslag om utvidgad tidsgräns för expertskatt inför budgetpropositionen 2024 – Regelrådet \(regelradet.se\)](#)

² Promemorian s. 9.

300 000 kronor per år kommer att undantas från beskattning. Med en marginalskatt på 50 procent minskar skatten med 150 000 kronor per år.

Gällande förslagets verksamhetspåverkan anges att företagens regelbörda inte bedöms bli påverkad av en lägre gräns. Förslaget anges innebära att tröskeln för att anställa utländska experter och andra nyckelpersoner sänks och att fler yrkesroller kan bli aktuella. Detta bedöms leda till att fler utländska experter söker sig till Sverige.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på företagens andra kostnader, liksom verksamhetspåverkan, är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen anges att förslaget innebär att det blir enklare för företagen att rekrytera utländska experter och andra nyckelpersoner med skattelättnader jämfört med vad nuvarande regler medger. En sänkt ersättningsnivå i beloppsregeln bedöms öka Sveriges och de svenska företagens konkurrensmöjligheter när det gäller att attrahera kompetent arbetskraft från utlandet. Konkurrensförhållanden mellan företag i Sverige kan komma att påverkas genom att företag som i högre grad anställer utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner gynnas av förslaget i jämförelse med företag som i lägre grad anställer sådan utländsk arbetskraft.

Regelrådet finner att beskrivningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen anges att förslaget inte bedöms påverka företagens villkor i övrigt.

Regelrådet finner att beskrivningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen anges att förslaget är generellt och inte särskilt gynnar företag i en viss storlek. Eftersom förslaget innebär en utvidgning av befintliga regler och är generellt bedöms inte någon särskild hänsyn behöva tas till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner att beskrivningen av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Som framgår ovan har Regelrådet funnit samtliga delasppekter i konsekvensutredningen som godtagbart beskrivna, förutom beskrivningen av berörda företag utifrån bransch. Den nämnda bristen påverkar inte Regelrådets sammantagna bedömning av konsekvensutredningen. Enligt Regelrådet är konsekvensutredningen proportionerlig i förhållande till förslagets karaktär i detta ärende.

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 26 juni 2024.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Hans Peter Larsson, Peter Nilsson, Lennart Renbjer och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Katarina Garinder Eklöv.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Katarina Garinder Eklöv
Föredragande